

Kristianstads kommun

Beslut för fritidshem efter tillsyn i Kristianstads kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Kristianstads kommun att vid vite av 400 000 kr kronor senast den **14 september 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Föreläggandet gäller omedelbart.

Om Kristianstads kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Utveckling av utbildningen i fritidshemmet

Skolinspektionen konstaterar att Kristianstads kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen; Lgr 11, 4 Fritidshemmets syfte och centrala innehåll)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att huvudmannen följer upp fritidshemmets resultat vari ingår resultaten avseende tryggheten vid fritidshemmen och dokumenterar denna uppföljning.
- Se till att huvudmannen, utifrån en analys av det som kommer fram i uppföljningen, beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumenterar slutsatserna av analysen samt de beslutade åtgärderna.
- Se till att huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen ska dokumenteras.

Bedömning

Tillsynen visar att det finns brister i Kristianstads kommuns systematiska kvalitetsarbete gällande fritidshemmet. Kristianstads kommun behöver säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå uppfyller författningarnas krav. I detta ingår att på huvudmannanivå följa upp resultat inom fritidshemmet och utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om och planera för nödvändiga utvecklingsåtgärder. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras i föreskrivna delar. Motsvarande brist inom bedömningsområdet Utveckling av utbildningen i fritidshemmet konstaterades i Skolinspektionens beslut den 16 april 2014 (dnr:43-2013:174). Att brister inom samma bedömningsområde åter konstateras vid Skolinspektionens besök i oktober 2017 är allvarligt.

Föreläggande vid vite

Utveckling av utbildningen i fritidshemmet

Skolinspektionen bedömer att Kristianstads kommuns systematiska kvalitetsarbete avseende fritidshemmet inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen inte följer upp och analyserar fritidshemmets resultat. Huvudmannen har därför inte ett fullgott underlag för att ta beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planera för och genomföra dessa. Därmed finns inte heller någon dokumentation avseende fritidshemmets resultat, analys eller beslut om och planering för genomförande av utvecklingsåtgärder.

Enligt skollagen ansvarar huvudmannen för att det på huvudmannanivå bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. I detta ingår att utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen för utbildningen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av dokumentation samt intervjuer med rektorer för fritidshem, skolchefer samt representanter för huvudmannen framkommer att Kristianstads kommun på huvudmannanivå inte har någon uppföljning av fritidshemmets resultat, analys eller beslut om utvecklingsåtgärder. I inkommen dokumentation till Skolinspektionen inför tillsynen skriver huvudmannen att varje rektor ansvarar för att upprätta en analys över fritidshemmets resultat. Enligt huvudmannen har analyserna skiftat i kvalitet och kommunen har en pågående insats för att höja kompetensen för personalen på fritidshemmen gällande det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannen skriver vidare att kommunen inte har någon tillförlitlig bild över hur måluppfyllelsen är i fritidshemmen på en "aggregerad" nivå.

Intervjuade rektorer svarar nekande på fråga från Skolinspektionen om det sker något systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå gällande fritidshemmen. De säger vidare att underlaget till viss del saknas eftersom det inte finns några gemensamma enkäter avseende fritidshemmen.

När skolcheferna i intervjun får bemöta intervjuade rektorers utsagor om att det saknas uppföljning, analys och beslut om utvecklingsåtgärder avseende fritidshemmen säger de att det nog kan vara så. Skolcheferna uppger att de inte vet vad som händer på huvudmannanivå med de analyser som varje rektor gör. I intervjun säger skolcheferna att rektorernas uppgifter om att huvudmannen inte har någon heltäckande bild av undervisningen i fritidshemmen stämmer. De säger vidare att de inte känner till om huvudmannen beslutat om några utvecklingsområden för fritidshemmen.

Representanter för huvudmannen instämmer vid intervjutillfället i att huvudmannen inte har någon bild av undervisningen i fritidshemmen. De säger vidare att huvudmannen behöver fortsätta arbeta med kvalitetsarbetet i fritidshemmen. Representanter för huvudmannen säger också i intervjun att de inte kan använda fritidshemmets egna analyser som underlag för huvudmannens kvalitetsarbete, eftersom kvaliteten i dessa analyser brister. De säger vidare att det inte heller finns någon enkät för fritidshemmen, och att detta sammantaget gör att resultatet för fritidshemmen inte kan följas upp på huvudmannanivå och att någon analys därmed inte kan göras.

Huvudmannen har inkommit till Skolinspektionen med det senaste dokumenterade kvalitetsarbetet. Skolinspektionen kan konstatera att det i dessa dokument - Sammanfattning och analys 2016 samt Normer och värden - varken finns någon uppföljning av fritidshemmets resultat någon analys eller något beslut om prioriterade utvecklingsåtgärder för fritidshemmet i kommunen.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Kristianstads kommun inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Kristianstads kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete i fritidshemmet brister. Brister i kvalitetsarbetet, vars inriktning ska vara att de nationella målen uppfylls, leder till att elevernas möjligheter att få en utbildning i fritidshemmet som uppfyller författningarnas krav försvåras. Brister inom huvudmannens systematiska kvalitetsarbete i fritidshemmet konstaterades även i Skolinspektionens beslut den 16 april 2014 (dnr:43-2013-174). Att motsvarande brister inom samma område åter konstateras vid Skolinspektionens besök i oktober 2017 är allvarligt.

Mot denna bakgrund finner Skolinspektionen att det föreligger skäl att förena föreläggandet med vite.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Förutsättningar för utbildningen i fritidshemmet

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Kristianstads kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för utbildningen i fritidshemmet.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Jenny Fahlman
Föredragande/utredare

Hur man överklagar, se bilaga 2

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Kristianstads kommun

Bilaga 2: Överklagandehänvisning

Fakta om Kristianstads kommun

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kristianstads kommun under hösten 2017. Detta beslut avser huvudmannens samlade ansvarstagande för utbildningen inom skolformen fritidshem

Kristianstads kommun ligger i Skåne län. Folkmängden i kommunen är enligt Statistiska centralbyrån 83 662 (30 juni 2017) personer. Största tätorten i kommunen är Kristianstad, följt av Åhus och Tollarp.

Kristianstads kommun driver 50 förskolor. Totalt är 3 700 barn inskrivna i förskolan. I kommunen finns också 19 förskolor som drivs av enskilda huvudmän.

Kristianstads kommun driver fritidshem på de grundskolor som har förskoleklass till årskurs 6. I kommunen finns två enskilda fritidshem.

Kommunen har 49 grundskoleenheter.

Kristianstads kommun har 4 grundsärskolor.

I Kristianstads kommun finns fem gymnasieskolor med totalt 14 skolenheter. Alla nationella program, förutom naturbruksprogrammet erbjuds. Samtliga introduktionsprogram erbjuds.

I Kristianstad finns också 3 gymnasiesärskolor.

Vuxenutbildningen i Kristianstads kommun erbjuder kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, särskild utbildning för vuxna samt svenska för invandrare (SFI).

Yrkesutbildning erbjuds främst på entreprenad. Viss yrkesutbildning på gymnasial nivå i lärlingsform erbjuds i egen regi. Lärlingsutbildning för vuxna bedrivs i samverkan med Hässleholm, Östra Göinge och Osby. Gymnasial yrkesutbildning erbjuds på distans via upphandlad aktör.

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för förskola, fritidshem, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, och gymnasiesärskola. Vuxenutbildningen organiseras inom två förvaltningar: barn och utbildningsförvaltningen och arbete- och välfärdsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningens verksamhet är indelad i fem skolområden. Fyra skolområden ansvarar för förskola, grundskola och fritidshem. Ett skolområde ansvarar för gymnasieskola och vuxenutbildning. Respektive förvaltning leds av en förvaltningschef och styrs politiskt av barn- och utbildningsnämnden samt arbete- och välfärdsnämnden.

Måluppfyllelse

I inkommen dokumentation beskriver kommunen att de inte har någon tillförlitlig bild över hur måluppfyllelsen är i fritidshemmet på en aggregerad nivå. Kommunen har inte redovisat någon samlad bedömning av hur fritidshemmet uppfyller målen för utbildningen.

Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.